

بسمه تعالی

پرسشنامه ارزش های شخصیتی

(P.V.Q)

تهییه و تدوین:

دکتر جی. پی. شری

دکتر آر. پی. ورما

(۱۹۹۴)

مترجم :

ابوالفضل کرمی

عضو هیئت علمی دانشگاه علامہ طباطبائی

«راهنمای پرسش نامه ارزش‌های شخصی»

مقدمه

در دوره‌ای از تاریخ روان‌سنجی، عقیده بر این بود که نگرش‌های اجتماعی شامل چندین ماهیت است نمی‌توان آنها را شناخت و اندازه‌گیری کرد. مردم مطمئن بودند که تنها روان‌سنجی که توانست این اندازه‌گیری را انجام دهد، ترستون (Turstone, 1959) بود. حدود قرن ییسمت از زمانی که ترستون، این دیدگاه را ارائه داد، پیشرفت قابل ملاحظه‌ای در مفهوم ارزش و اندازه‌گیری آن رخ داده است. در حال حاضر، ارزش‌ها متفاوت از نگرشها و باورها مورد بررسی قرار می‌گیرند. آنها یک‌انه بعد انگیزشی را تشکیل می‌دهند، اگرچه این زمان هیچ کدام از روان‌شناسان اجتماعی در تعریف ارزش، هم رأی نیستند. اغلب آنها بر این عقیده‌اند که ارزش‌مفهومی مطلوب از هدفها، آرزوها، غایت‌ها یا شیوه‌های عملی است که رفتار انتخابی بشر را می‌سازد.

از زمانی که «ترستون» ثابت کرد که ارزشها را بوسیله روش‌های روان‌سنجی و به کمک دستگاه غیرفیزیکی مناسب می‌توان سنجید، تلاش‌هایی به منظور سنجش ارزشها انجام گرفته است. کوشش‌های الپورت – ورنمن (Allport - Vernon, 1931)، پریکر (precker, 1952)، گوردون (Gordon, 1956)، چالر موریس (Charles Morris, 1957)، روزنبرگ (Rosenber, 1957)، دبلیودینس (W. Dennis, 1961) و ساپر (Sapre, 1961) نیز قابل توجه است. در این کشور، اغلب محققان «مطالعه ارزشها»‌ی الپورت – ورنمن و لیندزی (Lindzey) را به انگلیسی و یا زبانهای بومی برگردانده‌اند. از افراد بر جسته دیگر می‌توان اجا (Ahluwalia, 1981)، آهلووالیا (Ojha, 1984)، ورم (Verma, 1986)، ورما (1978)، اگر اوال (Ghauhan & Arora, 1979)، آرورا و (Upadhyaya, 1981)، اگر اوال (Banzal, 1986)، کاتیار (Katiyar, 1982) و همین طور توسط بهار گاو (Bhargava, 1985) صورت گرفت. سالهاست نیاز به ابزاری برای سنجیدن ارزش‌های بشری در محیط اجتماعی و فرهنگی و بومی این کشور احساس می‌شود. این ابزار کنونی، «پرسشنامه ارزش‌های شخصی» (PVQ) تلاشی در این راستاست.

دستورالعمل پرسشنامه ارزش‌های شخصی (PVQ)

(۱) انتخاب ارزشها- نوع ارزش‌های بشری بی شمار است . بنابراین مشتاقانه امیدواریم تا کل طیف ارزشها را مورد بررسی قرار دهیم . یک روی کرد التقاطی لازم بود تا بتوان بوسیله این بازار حیطه ارزش‌های موردنی‌جاش را تعیین کرد . تصمیم بر این شد که ادبیات ارزش‌های جامعه تهیه شود تا بتواند به عنوان نمونه به راحتی انتخاب شود . یک ملاک برای این انتخاب میزان فراوانی آنها در ادبیات بود . ملاک دیگر ارتباط آنها با محیط اجتماعی فرهنگی بومی بود . با در نظر گرفتن ، این دو ملاک ده ارزش زیربرای اندازه گیری انتخاب شد .

نام	نام ارزش	ردیف	نام	نام ارزش	ردیف
F	ارزش دانش	۶	A	ارزش مذهبی	۱
G	ارزش لذت جویانه	۷	B	ارزش اجتماعی	۲
H	ارزش قدرت	۸	C	ارزش مردمی	۳
I	ارزش وجهه‌خانوادگی	۹	D	ارزش زیبایی شناختی	۴
J	ارزش سلامتی	۱۰	E	ارزش اقتصادی	۵

تعریف هر یک از ارزش‌هایی که در PVQ آمده ، در زیر آورده شده است .

ارزش مذهبی

این ارزشها با اصطلاحاتی همچون ایمان به خدا ، تلاش در جهت شناخت خدا ، ترس از غضب الهی و عمل کردن مطابق ضوابط اخلاقی که در کتابهای مذهبی آمده است ، تعریف می شود . از اعمال ظاهری که نشانگراین ارزشها هستند ، می توان رفتن به زیارت ، داشتن یک زندگی ساده ، ایمان داشتن به رهبران مذهبی ، عبادت خدا و راستگویی را برشمرد .

ارزش اجتماعی

این ارزش با واژه هایی چون صدقه ، مهربانی ، دوستی و همدردی با مردم ، سعی در خدمت خدا بودن از طریق خدمت به خلق خدا ، فدا کردن آسایش و راحتی شخصی خویش و دستگیری از نیازمندان و محبت کردن به بیچارگان و درماندگان است .

ارزش مردمی

این ارزش با احترام برای فردیت ، عدم تبعیض میان اشخاص بر اساس جنس ، زبان ، مذهب ، طبقه ، رنگ ، نژاد و وضعیت خانوادگی ، امنیت اجتماعی یکسان ، حقوق سیاسی و مذهبی برای همه ، عدالت اجتماعی و بی طرفانه و همچنین احترام برای نهادهای مردمی شناخته می شود .

ارزش زیبایی شناختی

ارزش زیبایی شناختی با درک زیبایی ، شکل و تناسب و هماهنگی ، عشق به هنرها زیبا : نقاشی ، موسیقی ، رقص ، مجسمه سازی ، شعر و معماری ، عشق به ادبیات ، عشق به دکوراسیون خانه و محیط اطراف ، آراستگی و نظم و ترتیب در همه چیز توأم است.

ارزش اقتصادی

این ارزش به جای تمایل به پول منافع مادی قرار می گیرد : فردی دارای ارزش اقتصادی بالا ، در انتخاب شغل خویش ، پول و منفعت مادی را درنظر می گیرد . نگرش او نسبت به اشخاص ثروتمند و صاحبان کارخانه ها ، خوشایند و مثبت است و وجود آنها را برای توسعه کشور مفید می داند.

ارزش دانش

این ارزش با عشق به دانستن اصول نظری از هر نوع ، فعالیت و عشق به کشف حقایق همراه است . فردی که دارای ارزش دانش در حدی بالاست ، برای موفقیت در یک کار اساسی ، علم به اصول نظری مربوط به آن را مورد بررسی قرار می دهد . او ، جدیت در مطالعه را ارج می نهد ، به شرطی که توانایی او را برای درک حقایق و ارتباطات جدید ، افزایش داده و آرزوی او را به عنوان یک جستجوگر علم ، برآورده سازد . علم برای او به منزله یک فضیلت است .

ارزش لذت جویانه

ارزش لذت جویانه در این جا به مفهوم پسندیده بودن ، عشق به خوشگذرانی و دوری از درد و رنج است . برای یک لذت طلب ، حال مهمتر از آینده است . انسانی با ارزش لذت جویانه ، در مقابل لذات نفسانی خود را آزاد می گذارد و از درد و اندوه دوری می گزیند .

ارزش قدرت

ارزش قدرت در اینجا به این صورت تعریف می شود : پسندیده بودن حکومت و سلط بر دیگران و همچنین رهبری دیگران. ویژگی های فردی که دارای ارزش قدرت بالایی است به این ترتیب است که ترجیح می دهد دارای شغلی باشد که فرصت اعمال اختیار بر دیگران را داشته باشد . ترجیح می دهد در یک مکان کوچک حکومت کند تا اینکه در یک مکان بزرگ خدمت کند. ترس از قانون کشوری بیشتر از ترس از خدا ، او را از توسل به مسایل نامناسب برای رسیدن به پول باز می دارد و دیگر اینکه او عمیقاً از موقعیت خود آگاه است و حتی می تواند به خاطر حفظ منافع خویش دروغ بگوید.

ارزش وجهه خانوادگی

ارزش وجهه خانوادگی در اینجا به مفهوم پسندیدگی آن موارد از رفتارها ، نقشهای ، کارکردها و روابط است که وجهه خانوادگی فرد را تعیین می کند. این ارزش برای نقشهایی که به طورستنی ، ویژگی طبقاتی جامعه هندی هستند ، احترام قائل است. همچنین به پاک ماندن خون خانوادگی با اجتناب از ازدواج‌های طبقاتی اعتقاد دارد . علاوه بر این با چشم اندازی محافظه کارانه حرمت نهاد سنتی خانواده را نگاه می دارد .

ارزش سلامتی

ارزش سلامتی توجه به نگهداری بدن در وضعیت مناسب به منظور تحمل وظایف و اعمال طبیعی است. این ارزش توجه به صیانت نفس را نیز در بر دارد. فردی با ارزش سلامتی بالا ، واقعاً احساس می کند که مبادا با انجام بعضی اعمال از روی غفلت ، به سلامتی خود آسیب بر ساند ، چرا که سلامت بدنی را برای پیشرفت و استفاده از توانایی ها ضروری می داند .

آماده سازی سؤالها

ساخت **PVQ** ، شامل نوعی از سؤالهای چندگزینه ای است . هر سؤال شامل ۲ بخش است .(الف) منه (ب) گزینه ها ، در تنه هر سؤال ، شرایط ملاک برای یافتن ارزش رجحان ها شرح داده شده است.

سؤالها نیز ، ارزشهاي را که پاسخ دهنده باید برای رجحان های مقایسه ای خود تحت تأثیر محرکهای شرایط ملاک ، بیان کند ، شرح داده است . یک نمونه پرسش در زیر آمده است :

پرسش : چه نوع شغلی را دوست دارید ؟ (تنه) شغلی که در آن :

گزینه ها

الف) فرصتی برای جمع آوری پول فراوان داشته باشد .

ب) کنترل روی اشخاص داشته باشد.

ج) آسایش و آرامش بدنی داشته باشد.

در تهیه سوال های این پرسشنامه (**PVQ**) مسائل زیر در نظر گرفته شده است:

- ۱ - سوال باید ، ارزش طراحی شده را تا حد اعتبار ممکن ارزیابی کند.
- ۲ - سه گزینه زیر هر تنه باید به شرایط ملاک شرح داده شده در تنه سوال مربوط باشد.
- ۳ - سه گزینه باید تقریباً به نسبت مساوی توجه را جلب کند.
- ۴ - هریک از ده ارزش باید با ۹ ارزش دیگر مطابق باشد.

در اولین پیش نویس پرسشنامه ، شرط (۴) کلاً برآورده شده بود. ۷۵ سوال داشت و هر ارزشی پنج بار با نه ارزش باقیمانده مقایسه می شد . شرط (۲) با پرسش از چند تن که آیا آنها واقعاً شرایط ملاک را دوست دارند؟ برآورده شد. مثلاً در شرایطی که در بالا بیان شد ، پرسش این بود که چه مسائلی در انتخاب شغل برای شما اهمیت دارد ؟

به این ترتیب گزینه های ارزشی برای اغلب شرایط ملاک جمع آوری شد. تعداد کمی از شرایط ملاک و گزینه های جواب داده شده از منته های ادبی انتخاب شدند.

به منظور برآورده کردن شرط (۳) فقط متداول ترین گزینه ها نسبت به تن ، به طوری از پاسخ ها استخراج شد که سوال خاصی را شامل نمی شد نظیر این سه گزینه تقریباً به طور مساوی به وسیله آنها که انتخاب شده بودند ، ذکر شده بود. این روش از انتخاب گزینه ها در کنترل اثر اجتماع پسندی کمک می کند.

در اینجا ممکن است گفته شود که بزرگترین مشکل در سنجش ارزشها ، کنترل اثر اجتماع پذیری است. در یک جامعه سنتی و آرمان گرا مانند جامعه ما، مردم آگاهانه یا نا آگاهانه به طور اجتماعی

تصویری مطلوب از نظام ارزشی خویش نشان می دهد و آن ارزش‌های فردی را که مطابق با هنجارهای اجتماعی پسندی آنها نیست، پنهان می کنند. بنابراین ضروری است تنها سه گزینه‌ای که زیر یک تنه فراوانی نسبتاً مساوی دارند، مورد بررسی قرار گیرد. با این حال این شرط نتوانست به طور کامل برآورده شود در چندین تنه، گزینه‌ها در ارزش‌های رایج‌شان متفاوت بود.

شرط (۱) مربوط به اعتبار سؤالها بود. ارزش یک سؤال چقدر است؟ این مشکل بوسیله معناداری تعدادی از اعضای کالج تربیتی زنان دیالباق حل شد. برای مثال در مثال تشریحی مربوط به دلایل برتری یک شغل، داوران متفق القول که گزینه‌ها، ارزشها را به شرح زیر نشان می دهند.

الف) فرصت برای ثروتمند شدن: ارزش اقتصادی

ب) کنترل و تسلط بر دیگران: ارزش قدرت

ج) آرامش و آسایش بدنی: ارزش لذت جویانه

گزینه‌های مشابه هر تنه به ارزش‌های گوناگونی اختصاصی داشت. گزینه‌های مبهم و نا مربوط حذف شدند و به این ترتیب اولین پیش‌نویس **PVQ** آماده شد.

۳۰ (iii)- پیش‌آزمون **PVQ** سه بار آزمون شد. اولین آزمون (پیش‌آزمون) روی نمونه‌ای شامل دانش آموز طبقات متوسط و ۱۳ تن از آموزگاران مدارس متوسطه انجام شد تا مشخص شود:

الف) آیا زبان **PVQ** برای پاسخ دهنده‌گان روشن و قابل فهم است؟

ب) آیا پاسخ دهنده‌گان، دستو عمل را دنبال می کنند؟

ج) آیا برخی از گزینه‌ها، به طور نامتناسب جذاب بوده یا نبوده‌اند؟ علاوه بر این آنها آموزش داده شدند که رجحانهای خویش را به این صورت یادداشت کنند:

(۱) در برابر گزینه‌ای که برای شما بیشترین برتری را برای جواب به تنے دارد، علامت تأیید بگذارید. (✓)

(۲) در برابر گزینه‌ای که برای شما کمترین برتری را برای جواب به تنے دارد، علامت ضربدر بگذارید. (✗)

(۳) سومین گزینه را بدون علامت باقی بگذارید.

(۴) همه سؤالها را بدن استشنا پاسخ دهید.

(۵) هیچ گونه محدودیت زمانی وجود ندارد، ولی تا حد امکان، بدون تأمل در مورد سؤالها، به سرعت پاسخ دهید.

نتیجه این پیش آزمون نشان داد که ۱۳ پرسش برای همه قابل فهم نبود. آنها را حذف کردند. زبان پرسش‌های دیگر تأیید شد.

دومین پیشنویس PVQ شامل ۶۲ پرسش و ۱۸۶ گزینه (۳×۶۲) بود. این پیش نویس به ۲۲۰ نفر متتشکل از دختران و پسران دانش آموز کلاس‌های متوسطه هنری، علمی و بازرگانی و ۹۰ آموزگار (زن و مرد) از آن مدارس داده شد.

iv) تحلیل سوالها: دو شاخص آماره‌های سؤال در شکل گیری محاسبه شد، در ابتدا ارزش رایج برای سؤال با استفاده از فرمول زیر بدست آمد:

$$P.V = \text{بالاترین نمره متعلق به سؤال} / \text{متوسط نمره در سؤال}$$

برای محاسبه، به اولین گزینه‌های رجحانی که علامت (√) داشتند نمره (۲)، به آنها یی که علامت (✗) داشتند، نمره (صفر) و به گزینه‌های خالی نمره (۱) داده شد.

ثانیاً، همبستگی سه رشته‌ای محاسبه شد تا همبستگی کل سؤال به دست آید و از این فرمول استفاده شد:

$$r = \frac{\sum [(zL - zh) \cdot \bar{x}]}{\sigma \sum \left[\frac{(zL - zh)^2}{P} \right]}$$

که در آن ZL = بلندی عرض در حد پایین فاصله

Zh = بلندی عرض در حد بالای فاصله

$S.D.$)= σ انحراف استاندارد متغیر پیوسته

P = نسبت کل گروه در یک مجموعه

X = میانگین نمره‌ها در مجموعه

v) انتخاب سؤال: اگر ارزش رایج سؤال بین ۲۰۰ و ۸۰۰ به دست می‌آمد و همچنین همبستگی معناداری با نمره کل داشت آن سؤال‌ها انتخاب می‌شد. به این صورت که ارزش همبستگی سه رشته ای بیشتر می‌شد. ($P < 0.01$ ، 180 ، بر اساس این ملاک، 40 سؤال با 120 گزینه (۳×۴۰) انتخاب شدند).

در اینجا می‌توان متذکر شد که اگر سؤالی تنها یکی از گزینه‌های نامناسب بوده حذف می‌شد.

vi) پیش نویس نهایی: بدین ترتیب پیش نویس نهایی، شامل ۴۰ سؤال شد. هر ارزشی تعداد سؤال مساوی داشت و ۱۲ سؤال برای هر ارزش منظور شده است.

دستورالعمل تکمیل PVQ

دستورالعمل تکمیل کردن پرسشنامه در صفحه(۱) PVQ آمده است . پژوهشگر باید به دقت آنها را بخواند و اطمینان یابد که آنها را به کار بسته است.

اجرای PVQ

PVQ را می توان هم بصورت فردی و هم به صورت گروهی اجرا کرد . این پرسشنامه باید طبق دستورالعمل استاندارد پر شود. در ابتدا باید پاسخ‌هندگان ،اطلاعات شخصی خویش را در جاهای خالی که صفحه اول چاپ شده ، پر نمایند.اما باید به روشنی آموزش داده شوند که آن جدولی را که مخصوص خود پژوهشگران است، خالی بگذارند.وقتی که همه جاهای خالی را پاسخ‌هندگان پر کردند ، باید از آنها خواست تا ورق بزنند .سپس پژوهشگر باید دستورالعملی را که در صفحه یک PVQ به چاپ رسیده ،با صدای بلند و رسا بخواند . پاسخ‌هندگان باید با دقت صحبت‌های او را دنبال کنند.پژوهشگر باید چگونگی پر کردن PVQ را بسیار دقیق توضیح دهد ، ترجیحاً ، اگر تخته سیاه در دسترس است ، از آن استفاده کند.وقتی که اطمینان یافت،همه آنها فهمیده اند چگونه پاسخ هایشان را یادداشت کنند ، به آنها اجازه دهد صفحه بعد را بیاورند و از آنها بخواهد پرسشها را علامت گذاری کنند . زمانی که پاسخ دهندهان سرگرم پر کردن PVQ هستند ، پژوهشگر باید نظارت داشته باشد مبادا آنها بخواهند با هم مشورت کنند.

جمع آوری PVQ

هیچ گونه محدودیت زمانی برای تکمیل پرسشنامه وجود ندارد، بنابراین به پاسخ دهنده اجازه داده می شود پس از پر کردن پرسشنامه دوباره به آن مراجعه کنند . زمان به پژوهشگر این امکان را می دهد که بینند آیا همه پرسشها پاسخ داده شده اند .در نهایت باید اجرای PVQ با ابراز تشکر از جانب پژوهشگر پایان پذیرد.

تجربه تهیه کنندگان PVQ نشان داده است که پاسخ دهندهان عموماً زمانی که از آنها تقاضا می شود پرسشنامه را پر کنند ، دو سؤال را مطرح می کنند : ابتدا می خواهند فایده پر کردن پرسشنامه را بدانند و ثانیاً علاقمند هستند که نتیجه کار را بفهمند.در پاسخ به اولین سؤال ، باید به آنها گفت که هدف از این ابزار پی بردن به نظام ارزشی کنونی افراد در کلاس است . (دانش آموزان یا آموزگاران یا

هر گروه دیگری باشند). پاسخ آنها مبنای استنتاجی خواهد بود که نشان داده خواهد شد. در پاسخ به دو مین سؤال ، باید به آنها گفت که نتیجه به شکل یافته ای تحقیقی گزارش خواهد شد و هر کدام از آنها که علاقمند به فهمیدن آن باشند ، پس از مدتی به آن دسترسی خواهند یافت. (زمان تقریبی بدھید) اگر PVQ به منظور هدفهای بالینی به طور فردی برگزار شود ، به پاسخ دهنده باید در مورد سلسله مراتب ارزشی در شرایط استاندارد گفته شود.

نمره گذاری PVQ

جوابها باید به این ترتیب نمره گذاری شوند :

- ۱) نمره ۲ برای علامت تأیید (✓) نشان دهنده بیشترین ارزش رجحانی در زیر تنه
- ۲) صفر برای علامت (✗) نشان دهنده کمترین ارزش رجحانی در زیر تنه
- ۳) نمره ۱ برای جاهای خالی (✓) یا گزینه بدون علامت نشان دهنده رجحان متوسط ارزش است.
گاهی اوقات ، پاسخ دهنده‌گان بعضی از پرسشها را بدون جواب باقی می‌گذارند. اگر تعداد سؤالهای بدون جواب ۴ تا یا کمتر باشد ، هر گزینه آن باید نمره ۱ داده شود. اگر تعداد آنها بیش از ۴ تا باشد ، آن پرسشنامه باید نادیده گرفته شده و از نمره گذاری صرف نظر شود.

در همه موارد باید نمره ها در کنار کروشهای جواب و نمره کل برای ارزش از یک تا ده در کادری که در پایین صفحه است ، نوشته شود . صحبت نمره گذاری و ثبت کل برای همه ارزشها ، با جمع بندی کل برای همه آنها در هر صفحه به طور جداگانه باید تأیید شود . اگر نمره کل ۲۴ باشد ، نمره گذاری به شرطی درست است که خطای جبرانی مرتکب نشده باشد.

بالاخره در نهایت ، نمره هایی که در کادرهای پایین هر صفحه وارد می شود ، باید به کادرهای بزرگتری در صفحه جلویی PVQ آورده شود. مجموع هر ستون باید در ردیف انتهایی پایین ستون نوشته شود . این مجموع ها ، نمره های پاسخ دهنده را در ارزش مربوط داده شده در بالای هر ستون نشان می دهد .

در این پرسشنامه:

-
- A به جای ارزش مذهبی قرار می گیرد.
B به جای ارزش اجتماعی قرار می گیرد.
C به جای ارزش مردمی قرار می گیرد.
D به جای ارزش زیبایی شناختی قرار می گیرد.
E به جای ارزش اقتصادی قرار می گیرد.
F به جای ارزش دانش قرار می گیرد.
G به جای ارزش لذت جویانه قرار می گیرد.
H به جای ارزش قدرت قرار می گیرد.
I به جای ارزش وجهه خانوادگی قرار می گیرد.
J به جای ارزش سلامتی قرار می گیرد.
-

«تفسیر نمره های خام»

از نمره های خام برای نشان دادن سلسله مراتب ۱۰ ارزش در شخصیت هر فرد، پس از تصحیح در جدول شماره ۱ مورد استفاده قرار می گیرد، تصحیح ها ضروری است، زیرا میانگین های ارزشها برای تعداد زیادی از افراد یکسان نیست. این تفاوت به جلب توجه نامساوی گزینه های ارزشها مختلف مربوط می شود.

جدول شماره ۱- ارقام تصحیحی برای نمره های خام یک فرد

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	ارزشها
ارقام تصحیحی										
۰	-۴	-۳	۰	+۳	-۲	+۳	+۴	۰	-۱	

نمره های تصحیحی مثبت باید به نمره های خام هر فرد اضافه شود و نمره های تصحیحی منفی باید از آنها کم شود. به عنوان نمونه، اگر نمره خام فرد A در ارزش اجتماعی ۱۹ باشد، پس نمره

تصحیح شده او $19-4=15$ می شود . به همین ترتیب اگر نمره خام فرد A در ارزش قدرت ۸ باشد ، نمره تصحیح شده او $8+4=12$ می شود . اما نمره های تصحیح شده بندرت باید مورد استفاده قرار گیرد، زیرا تصحیح ها صرفاً تقریبی هستند به استفاده گنند گان از این پرسشنامه توصیه می شود از نمره های فرعی استاندارد استفاده کنند.

«نمره های فرعی و هنجارها»

نمره های تی^۱ ، نمره های 10° بخشی و رتبه های درصدی برای گروههای زیر از افراد تعیین شده است.

N	گروه نمونه	
۴۲۸	آموزگاران مرد	آموزگاران مدارس متوسطه N= ۶۷۴
۲۴۶	آموزگاران زن	
۲۹۰	پسران گروه ادبیات	دانش آموزان کلاسهای ۱۲و۱۱
۵۵۱	دختران گروه ادبیات	
۶۳۱	گروه علوم	
۲۵۳	گروه بازرگانی	
۱۱۵۳	پسران	کل N= ۱۲۲۵
۵۷۲	دختران	

هنجارها را بر حسب نمره های تی و نمره های ده بخشی مستقیماً از جدولهای تبدیلی ۱۴ تا ۵ می توان خواند .

تفسیر نمره های فرعی

لازم است به منظور تفسیر نمره های فرعی ، سرانه نمره ها را برای طبقه بندی کیفی مرتب کنیم.
هیچ نوع شکل مورد قبول جهانی برای تبدیل اطلاعات کمی به اطلاعات کیفی وجود ندارد . در اینجا یک طرح قرار دادی تبدیلی داده شده است . اما ممکن است به عنوان طرحی رضایت‌بخش برای اکثر اهداف مورد بررسی قرار گیرد .

^۱ - نمره های تی ، نمره های هنجار شده استاندارد با میانگین ، ۵۰ : انحراف استاندارد ۰ هستند.

^۲ - نمره های ده بخشی ، نمره های هنجار شده استاندارد با میانگین $5/5$ و انحراف استاندارد ۲ هستند.

جدول شماره ۲

تفصیر	رتبه درصدی	نمره های ده بخشی	نمره های تی
خیلی بالا	۹۳ و بالاتر از آن	۹۱ و ۱۰	۶۵ و بالاتر از آن
بالا	۷۱-۹۲	۷۸	۵۵-۶۴
متوسط	۳۰-۷۰	۵۶	۴۶-۵۴
پایین	۸-۲۹	۳۴	۳۵-۴۵
خیلی پایین	۷ و کمتر از آن	۱۲	۳۴ و کمتر از آن

PVQ اعتبار

اعتبار یک ابزار معمولاً توانائی آن برای سنجش هدف مورد اندازه گیری تعریف شده است.

PVQ برای سنجش ارزش‌های شخصی طرح می‌شود. بنابراین سند اعتبار این پرسشنامه در این مسئله است که نمره یک فرد در یک ارزش مثلاً ارزش مذهبی با میانگین آن به دست آید که در حقیقت شاخص تصور مطلوبیت او از انگیزه مذهبی در انتخاب کردن از میان تناوب‌های موجود در شرایط مربوطه است.

ممکن است گفته شود که اسناد اعتبار یک ابزار از کاربرد آن در مطالعات گوناگون جمع می‌شود، چندین مدرک اعتباری هم زمان برای یک ابزار لازم است تا ادعای آن را توجیه کند. اما تا کنون

فقط اسناد تجربی ذیل از اعتبار PVQ جمع آوری شده است :

در زیر چند سند اعتباری ملاک گر از ۱۰ مقیاس ارزشی آمده است.

ارزش مذهبی

در این تحقیق مشخص شد که آموزگارانی که در دیالیاق^۱ ساکن بوده اند نسبت به آموزگارانی که در شهر آگرا ساکن بوده اند، دارای ارزش مذهبی بالاتری بودند. ($P < .05$) نتیجه ای مشابه نیز در مورد دانش آموزان به دست آمد.

^۱-Dagalbagh- مکان اصلی مذهب رادها سوآمی (Radha Soami) در فاصله دو کیلومتری از آگرا قرار دارد. زندگی ساکنان دیالیاق کاملاً مذهبی است.

(P.%<) این نتایج در تحقیقات دیگر نیز تأیید شده است (شیلا تریپاتی، ۱۹۶۶) Sheela Tripathi) و میشور ۱۹۷۱ - Mathur (PVQ). بنابراین به نظر می رسد منطقی است که بگوییم مقیاس مذهبی دارای ارزش اعتباری است.

ارزش اجتماعی

اعتبار مقیاس PVQ از طریق مقایسه سلسله مراتب ارزشی دانشجویان دوره لیسانس علوم تربیتی ، حقوق ، مهندسی و دانشجویان پزشکی و همچنین آنچه که توسط میشور (۱۹۷۱)، دکتر پال (۱۹۶۹) و پی سی کار (۱۹۶۸، p.c.Khare) یافته شده است ، داوری می شود، برای مقایسه فقط ۶ ارزش PVQ بررسی می شود .

جدول شماره ۳- دستور رتبه درون گروهی ارزش اجتماعی گروههای تخصصی که از طریق تحقیقات گوناگون به دست آمد، به این ترتیب است :

پال	کار	میشور	گروههای تخصصی
مطالعه ارزشها	مطالعه ارزشها	PVQ	
۵	۵	۶	علوم تربیتی
۴	۴	۳	حقوق
۲	۲	۳	پزشکی
۴	۵	۶	مهندسی

این جدول نشان می دهد که آرایش رتبه ارزش اجتماعی در دانشجویان علوم تربیتی و مهندسی در هر سه تحقیق پایین است و در دانشجویان پزشکی بالاتر است. آرایش رتبه این ارزش از گروه های دارای رتبه پایین گاهی در وسط مقیاس سه تحقیق دیگر قرار دارد.

به این معنی که مقیاس اجتماعی PVQ نسبت به تحقیقات مشابه دیگر نتایج قابل مقایسه ای می دهد . این نتایج را می توان به عنوان سندی تجربی از اعتبار این مقیاس PVQ دانست.

^۱ Allport (۱۹۷۰) از PVQ پال (۱۹۶۹) و Khare، از مطالعه ارزشها اثر الپورت ورنون لیندزی (Vernon Lindzgy) استفاده نمود.

ارزش مردمی

در PVQ ، ارزش مردمی ، با اصطلاحاتی چون برابری برای همه ، ارزش فرد و ازین بردن تعیض بر اساس جنس ، طبقه ، مذهب ، نژاد و همراه است . بنابراین انتظار می رود بخشهای محروم جامعه که در گذشته مورد تعیض قرار می گرفته اند و کسانی که برای بدست آوردن برابری در یک مورد و یا موارد دیگر مبارزه می کنند ، در این ارزش دارای نمره بالاتری نسبت به افرادی که از این امتیاز محروم هستند باشند. در این ارزیابی آموزگاران زن نسبت به آموزگاران مرد ، به طور معناداری دارای نمره بیشتر بوده اند ($P < .1$) همچنین دانش آموزان متعلق به طبقات پایین تر جامعه ، توجه بیشتری به ارزش مردمی نشان داده اند تا دانش آموزانی که به طبقات بالاتر جامعه تعلق دارند. بر اساس مبحث بالا ، مشخص می شود که PVQ ارزش مردمی را به درستی ارزیابی می کند.

ارزش زیبایی شناختی

از مطالعه در نمونه استاندارد سازی ، دختران گروه ادبیات ($N = 551$) در ارزش زیبایی شناختی ، به طور مشخصی به میانگین بیشتری نسبت به پسران همین گروه به دست آمد . ($P < .001$) این تفاوت در ارزش زیبایی شناختی بین کل گروه های دختران ($N = 527$) و پسران ($N = 1153$) معنادار بوده است ($P < .1$) دختران در این ارزش دارای برتری بیشتری بوده اند. همین طور ، آموزگاران زن ($N = 246$) نسبت به آموزگاران مرد ($N = 421$) در رابطه با این ارزش بالاتر بودند . ($P < .1$). این یافته ها به وسیله هنجارهای ارزش زیبایی شناختی مردان و زنان که توسط ری چادری (Ray Chaudhary 1985) داده شده و نشان دهنده این نکته است که زنان از مردان دارای ارزش زیبایی شناختی بالاتری هستند ، حمایت شده است . بنابراین موجه است که گفته شود PVQ به طور مستند ، ارزش زیبایی شناختی را ارزیابی می کند .

ارزش اقتصادی

از مطالعه بر روی نمونه استاندارد سازی ارزشها ، مشاهده شد که دانشجویان گروه اقتصادی ($N = 253$) ، آنها که متعلق به گروههای تجاری بوده اند ، نسبت به دانشجویانی که در گروه علمی بوده اند ،

($N=631$) دارای ارزش اقتصادی بالاتری بوده اند ($P<0.1$) و این مدرکی است دال بر این حقیقت که مقیاس اقتصادی PVQ ، دارای ارزش اعتباری است.

ارزش دانش

اعتبار مقیاس ارزش دانش در PVQ ، با این واقعیت ثابت می شود که دانشجویان گروه علمی ($N=631$) نسبت به دانشجویان گروه ادبیات ($N=290$) و گروههای بازرگانی، دارای ارزش دانش بیشتری بوده اند ($P<0.1$) با استفاده از PVQ این نتیجه به دست آمد که دانشجویان مهندسی دارای ارزش دانش بالاتری از دانشجویان حقوق و علوم تربیتی هستند. همچنین با به کارگیری «مطالعه ارزش‌های» الپورت، ورنون، لینذری معلوم شد که مهندسان به مقدار قابل توجهی از استادان و حقوقدانان ارزش نظری (دانش) بالاتری دارند. به این معنی که مقیاس ارزش دانش در PVQ ، بین گروه‌های تخصصی متفاوت است.

یافته‌های تجربی مذبور تأییدی بر این نکته است که مقیاس ارزش دانش در PVQ ، معتبر است.

ارزش لذت جویانه

تنها مدرک اعتباری این ارزش که تا کنون به دست آمده این است که در مدرسه‌ای، گروهی متشکل از ۶ آموزگار که عادت به شرابخواری داشته اند، دارای ارزش بالایی در این زمینه بودند. به نظرمی رسد مدارک قانع کننده بیشتری برای اعتبار این ارزش لازم است.

ارزش قدرت

در یک جامعه پدر سالاری، انتظار می‌رود پسران دارای ارزش قدرت بیشتری نسبت به دختران باشند، زیرا آنها فرصت‌هایی برای رشد این ارزش به دست می‌آورند. بنابراین اعتبار مقیاس ارزش قدرت از آنجا روشن و واضح است که مطالعات کنونی بر روی پسران گروه ادبیات ($N=290$) و دختران همان گروه ($N=551$) نشان دهنده ارزش قدرت بالاتر پسران نسبت به دختران است ($P<0.1$). در مطالعه دیگری که میثور (۱۹۷۱) با استفاده از PVQ برای ارزیابی ارزش‌های دانشجویان تخصصی انجام داد، این نتیجه به دست آمد که دانشجویان مهندسی به طور معنادار دارای ارزش قدرت کمتری نسبت به دانشجویان علوم تربیتی بودند ($P<0.5$) و این موضوع با یافته (۱۹۶۹) پال که با استفاده از تطبیق مطالعه

ارزشها اثر ری چادرای از الپورت و دیگران تأیید می شود و این مدارک اعتبار این مقیاس ارزشی را تأیید کنند.

وجهه خانوادگی

موضوع اعتبار ارزش وجهه خانوادگی این گونه تأیید می شود که آموزگاران مدرسه ای که در دیالباق قرار داشت، به طور معناداری ارزش وجهه خانوادگی کمتری نسبت به آموزگاران مدارس موجود در شهر داشتند. ممکن است گفته شود دیالباق جامعه ای بدون طبقه است که ازدواجها اغلب بین طبقاتی است. اینجا ارزش یک فرد از طریق فضایل شخصی اش و نه به علت وقوع تولد او در یک خانواده ثروتمند یا فقیر اندازه گیری می شود. بنابراین طبیعی است که ساکنان دیالباق نسبت به وجهه خانوادگی وابستگی بسیار کمی داشته باشند. تصور می شود وجهه خانوادگی بین افرادی که از خانواده های محافظه کار مربوط به مناطق روستایی برون می آیند، بالاتر باشد. میشور (۱۹۷۱) در PVQ به این نکته رسید که دانشجو معلمان با موقعیت روستایی دارای وجهه خانوادگی بسیار بالایی هستند. آموزگاران زن در این تحقیق وجهه خانوادگی کمتری نسبت به مردان آموزگار نشان دادند ($P < 0.05$).
به نظر می رسد این موضوع که زنان آموزگار کمتر از مردان آموزگار دارای ارزش وجهه خانوادگی هستند، موجه باشد، زیرا انتخاب حرفه برای نقض سنت گرایی است که در ارزش وجهه خانوادگی لازم است. بنابراین مقیاس ارزش وجهه خانوادگی در PVQ معتبر به نظر می رسد.

ارزش سلامتی

اعتبار ارزش سلامتی با این واقعیت که مردان آموزگار ($N=428$) به مقدار زیادی بیش از زنان آموزگار ($N=246$) دارای ارزش سلامتی معنادارتری هستند، ($P < 0.01$) تأیید می شود. این مورد درباره پسران ($N=153$) و دختران ($N=527$) صدق می کند. در اینجا می توان متذکر شد که سلامتی در PVQ به این معنی است که ارزش دادن به سلامتی، انجام تمرینهای چون پیاده روی صحیگانی، نرمش و بازی و غیره در میان کارهای دیگر می باشد. حال مشاهده می شود که به طور کلی زنان آنقدر که برای ارزشها دیگر اهمیت قائل هستند، به ارزش سلامتی، توجه چندانی ندارند. بنابراین کاملاً طبیعی است که نمره زنان به طور معناداری در این ارزش کمتر از مردان باشد. پس مقیاس ارزش سلامتی در PVQ که نشان دهنده تفاوت گذاشتن جنسیت است، بنابراین معتبر می باشد.

مدارک بالا از مقیاسهای ارزش‌های مختلف که در PVQ وجود دارد، تنها آزمایشی است و هنوز برای قطعیت اعتبار آنها، به دلایل قوی تری نیاز داریم.

اعتبار از طریق همبستگی

اگرچه می‌گویند ضرایب اعتبار فریبنده هستند و نباید آنها را پذیرفت، اما ثابت شده شاخص‌های اعتبار مفید هستند، به شرطی که ناهمگنی نمونه و دیگر عوامل در بدست آوردن آنها حفظ شود. اعتبار PVQ از طریق سلسله ارزش‌های نمونه از ۲۰ دانشجوی روانشناسی دوره لیسانس سال‌های بالا به دو روش به دست آمد. آنها ابتدا PVQ را اجرا کردند و سپس از آنها خواسته شد ارزش‌های ده گانه را رتبه‌بندی کنند. ۱۰ ارزش بر طبق مفاهیم PVQ به طور عملیاتی تعریف شدند. دو سلسله مراتب به هم منطبق شدند رتبه ضریب همبستگی 0.64 به دست آمد. این همبستگی در سطح 5% معنادار است ($df=8$). بنابراین می‌توان گفت که PVQ ابزار کاملاً معتبری است که سلسله مراتب ارزش‌های یک گروه را تعیین می‌کند. در اینجا ممکن است اظهار شود که مدارک بالا از اعتبار PVQ، کاملاً قوی است.

"پایایی"

به طور کلی یک ابزار به عنوان نسبت واریانس واقعی به واریانس بدست آمده نمره‌ها (Guilford تعريف می‌شود. مؤلفه خطای واریانس نمره‌ها با ابزار کاملاً پایا صفر است و هیچ خطایی در اندازه گیری نیست. بنابراین پایایی یکی از مهمترین ویژگیهای یک ابزار است که نشان می‌دهد یک ابزار موقع اندازه گیری تا چه حد دقیق عمل می‌کند.

دو شاخص پایایی PVQ مشخص شد. اول این که پایایی آن توسط روش Hoyt با استفاده از تحلیل واریانس که همانند روش کودر ریچاردسون (Kuder Richardson) مؤثر ولی کم زحمت‌تر بود، تعیین شد. ثانیاً پایایی آزمون-آزمون مجدد که یکی با فاصله ۱۱ ماه و دیگری بعد از دو ماه دیگر انجام شد، آن را تعیین کرد. بنابراین در حال حاضر، سه همبستگی پایایی برای PVQ موجود است و در جدول شماره ۴ نشان داده شده است.

جدول شماره ۴- شاخص های پایایی PVQ

روایی آزمون- آزمون مجدد تحلیل پایایی خطای معیار

فاصله زمانی فاصله زمانی واریانس یا

ردیف ارزشها	۱۱ماه N=۴۸	۲ماه بعد N=۲۵	N=۵۰	اندازه گیری ها

۱/۶	۰/۶۴	۰/۸۲	۰/۵۲	۱- ارزش مذهبی
۱/۹	۰/۴۷	۰/۶۶	۰/۴۵	۲- ارزش اجتماعی
۲/۴	۰/۴۸	۰/۵۷	۰/۶۲	۳- ارزش مردمی
۱/۸	۰/۵۶	۰/۶۵	۰/۴۷	۴- ارزش زیبایی شناختی
۲/۰	۰/۷۰	۰/۷۰	۰/۶۷	۵- ارزش اقتصادی
۲/۲	۰/۵۰	۰/۶۳	۰/۵۹	۶- ارزش دانش
۲/۰	۰/۶۳	۰/۵۴	۰/۶۱	۷- ارزش لذت جویانه
۲/۱	۰/۶۰	۰/۵۳	۰/۵۵	۸- ارزش توانایی
۱/۶	۰/۶۷	۰/۸۵	۰/۵۷	۹- ارزش وجہه خانوادگی
۲/۲	۰/۵۲	۹/۶۴	۰/۵۳	۱۰- ارزش سلامتی

مشاهده می شود که همبستگی های پایایی به دست آمده پس از یک فاصله زمانی سه ماهه نسبتاً بالا هستند. ارزشها خوب تفهیم شده مذهبی و وجہه خانوادگی به ترتیب دارای ضریب پایایی ۰/۸۲ و ۰/۸۵ هستند. کمترین پایایی مربوط به ارزش قدرت (۰/۵۳) است. ضریب پایایی مقیاس های دیگر در حدود ۰/۶۰ است. با وجود اینکه ضریب های پایانی بالاتر، با کاهش خطای معیار خود، دقت اندازه گیری را افزایش می دهد. اما اندازه گیری در زمینه متغیرهای شخصیتی غیر عقلی می تواند با دقت اندازه گیری اندازه گیری در زمینه های هوش و پیشرفت باشد. گیلفورد (۱۹۵۴) می گوید، برای انتخاب ابزار حتی اگر ضریب پایایی آن ۰/۵۰ هم باشد، ایرادی ندارد. با توجه به این موضوع، پایایی PVQ مناسب به نظر می رسد.

در روش تحلیل واریانس تعیین پایایی، ضرایب پایایی دامنه اش از ۴۷٪ برای ارزش اجتماعی تا ۷۰٪ برای ارزش اقتصادی بود. این شاخص‌های پایایی مقیاسهای مختلف ارزش‌های PVQ نیز رضایت‌بخش است. در ارزیابی ضرایب پایایی واقعیت این است که ضرایب همبستگی به ناهمگنی نمونه دارد و همچنین این که وقتی که متغیرهای یک مجموعه برای پیش‌بینی بعضی رفتار ملاک که باستی در ذهن ایجاد شود شکل می‌گیرد، همسانی درونی بالا، نه امکان پذیر و نه مطلوب است. از آنجا که این جبران آماری برای تأثیر پراکندگی متغیر در نمونه است. بنابراین، خطای استاندارد اندازه‌گیری یا خطای استاندارد نمره، محاسبه می‌شود. آخرین ستون جدول این آمار را برای ۱۰ ارزش به ما می‌دهد. می‌بینیم که خطای استاندارد نمره برای همه ارزشها پس از گردشدن، ۲ می‌شود. وقتی که نمره‌ها از صفر تا ۲۴ متغیر است، خطای واحدهای نمره ۲ ممکن است، کوچک باشد.

بنابراین نتیجه می‌گیریم که PQV ابزاری پایا برای اندازه‌گیری متغیرهای پیچیده مانند ارزشها است.

TABLE NO.5
Norms of PVQ for Mean Teachers (N=428)

TABLE NO. 5
Norms of PVQ for Women Teachers of Secondary Schools (N=149)

Raw Sco_	Ka	Kha	Ga	Gha	Cha	Chha	Ja	Jha	Ta	Tha	Raw Sco_										
res	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	res
۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۲۹
۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۲۸
۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۷
۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۶
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۵
۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۴
۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۳
۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۲
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۱
۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۰
۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۱۹
۱۸	۲۱	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۱۸
۱۷	۲۰	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۱۷
۱۶	۱۹	۲۰	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۱۶
۱۵	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۱۵	۱۵
۱۴	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۱۴	۱۴	۱۴
۱۳	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
۱۲	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
۱۱	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
۱۰	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۹
۸	۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۸
۷	۱۰	۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۷
۶	۱۱	۱۰	۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۶
۵	۱۰	۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۵
۴	۱۱	۱۰	۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۴
۳	۱۰	۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۳
۲	۱۱	۱۰	۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۲
۱	۱۰	۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱
۰	۱۱	۱۰	۱۱	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۰

TABLE NO.V
Norms of PVQ for Teachers (Total Group) (N=574)

Raw Sco_	Ka	Kha		Ga		Gha		Cha		Chha		Ja		Jha		Ta		Tha		Raw Sco_	
res	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	res	
24	82	10	82	10	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	24	
23	75	10	75	10	82	10	82	10	82	10	74	10	...	...	...	...	...	78	10	82	10
22	73	10	69	9	72	10	76	10	78	10	71	10	...	...	...	...	...	75	10	78	10
21	70	10	65	9	68	9	63	10	77	10	68	9	...	...	...	...	...	72	10	75	10
20	67	9	62	8	66	9	70	10	74	10	64	8	...	...	...	...	...	69	9	71	10
19	66	8	68	7	63	8	68	9	72	10	61	8	78	10	82	10	67	9	69	9	
18	62	8	65	7	59	7	66	9	70	10	68	7	75	10	80	10	65	9	63	8	
17	60	8	60	8	57	7	64	8	69	9	65	7	73	10	78	10	63	8	60	8	
16	58	7	59	6	52	6	61	8	67	9	52	6	70	10	76	10	61	8	57	7	
15	55	7	54	6	59	6	59	7	65	9	54	6	68	9	73	10	59	7	54	6	
14	53	6	55	5	54	6	56	7	63	8	56	6	60	8	69	9	57	7	52	6	
13	51	6	51	5	50	6	52	6	60	8	53	5	57	6	66	9	55	7	49	5	
12	48	5	47	5	43	5	49	5	58	7	47	5	59	7	63	8	53	6	46	5	
11	46	5	47	4	41	5	46	5	55	7	48	4	57	7	60	8	51	6	44	4	
10	43	4	43	3	38	4	43	4	53	6	45	4	58	7	67	8	46	5	41	4	
9	41	4	40	2	35	3	40	4	51	6	43	3	51	6	65	7	46	5	38	3	
8	39	3	27	1	32	3	37	3	48	5	31	2	48	5	62	6	44	4	36	3	
7	36	3	24	1	28	2	33	2	46	5	28	1	45	5	69	6	41	4	33	2	
6	34	2	18	1	24	1	30	2	44	4	25	1	42	4	66	5	39	3	29	1	
5	32	2	...	...	22	1	28	1	41	4	22	1	39	3	42	4	36	3	26	1	
4	29	1	...	...	20	1	24	1	37	3	20	1	37	2	41	3	33	2	23	1	
3	27	1	...	...	...	...	20	1	34	2	20	1	30	2	35	3	31	2	18	1	
2	24	1	...	...	...	...	...	...	29	1	18	1	26	1	30	2	27	1	...	2	
1	22	1	...	...	...	...	...	...	20	1	...	...	22	1	24	1	22	1	...	1	

TABLE NO. A
Norms of PVQ for Women Teachers of Secondary Schools (N=۲۴۸)

Raw Sco_	Ka	Kha		Ga		Gha		Cha		Chha		Ja		Jha		Ta		Tha		Raw Sco_	
res	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	res	
۲۶		۷۹	۱۰	۷۶	۱۰	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	۷۷	۱۰	۲۶
۲۳		۷۷	۱۰	۹۹	۹	...	...	...	...	...	۷۹	۱۰	...	...	...	...	۷۹	۱۰	۷۵	۱۰	۲۳
۲۲	۷۹	۱۰	۷۳	۱۰	۷۶	۸	...	...	...	...	۷۵	۱۰	...	...	...	...	۷۰	۱۰	۷۶	۱۰	۲۲
۲۱	۷۶	۱۰	۹۹	۹	۹۱	۸	۷۹	۱۰	۷۷	۱۰	۷۱	۱۰	...	...	...	...	۷۷	۱۰	۷۱	۱۰	۲۱
۲۰	۷۱	۱۰	۹۹	۹	۵۸	۷	۷	۱۰	۷۰	۱۰	۹۸	۹	...	...	...	...	۹۸	۹	۹۹	۹	۲۰
۱۹	۹۸	۹	۹۲	۸	۵۶	۷	۷۶	۱۰	۷۳	۱۰	۹۸	۸	۷۹	۱۰	...	...	۹۵	۹	۹۸	۹	۱۹
۱۸	۹۸	۸	۵۸	۷	۵۶	۹	۷۵	۱۰	۷۱	۱۰	۹۱	۸	۷۶	۱۰	...	...	۹۱	۸	۹۰	۹	۱۸
۱۷	۹۲	۸	۵۵	۹	۵۱	۶	۷۵	۱۰	۷۰	۱۰	۷۰	۷	۷۵	۱۰	۷۰	۱۰	۵۸	۷	۷۲	۸	۱۷
۱۶	۹۰	۷	۵۲	۵	۴۸	۵	۹۹	۹	۹۸	۹	۵۶	۹	۷۲	۱۰	۷۲	۱۰	۵۶	۷	۵۹	۷	۱۶
۱۵	۵۶	۷	۴۹	۵	۴۶	۵	۹۹	۹	۹۷	۹	۵۷	۹	۹۹	۹	۹۹	۹	۵۶	۹	۵۷	۹	۱۵
۱۴	۴۵	۹	۴۵	۷	۴۶	۷	۴۶	۷	۴۷	۷	۴۷	۷	۴۷	۷	۴۷	۷	۴۷	۹	۴۷	۹	۱۴
۱۳	۵۱	۹	۴۴	۷	۴۲	۷	۴۱	۸	۴۱	۸	۴۱	۸	۴۱	۸	۴۰	۸	۴۰	۹	۴۷	۹	۱۳
۱۲	۴۸	۵	۴۱	۳	۴۰	۷	۴۰	۷	۴۰	۷	۴۰	۷	۴۰	۷	۴۰	۷	۴۰	۵	۴۹	۵	۱۲
۱۱	۴۶	۵	۴۷	۲	۴۸	۳	۴۶	۶	۴۶	۷	۴۷	۷	۴۷	۷	۴۷	۷	۴۷	۵	۴۷	۵	۱۱
۱۰	۴۳	۷	۴۴	۲	۴۰	۳	۴۰	۶	۴۰	۶	۴۰	۳	۴۰	۶	۴۰	۶	۴۰	۷	۴۰	۷	۱۰
۹	۴۰	۷	۴۱	۱	۴۲	۲	۴۰	۵	۴۰	۶	۴۰	۳	۴۰	۵	۴۰	۵	۴۱	۷	۴۰	۳	۹
۸	۳۸	۳	۴۷	۱	۴۰	۱	۴۰	۷	۴۰	۷	۴۰	۵	۴۰	۷	۴۰	۵	۴۰	۳	۴۰	۳	۸
۷	۳۵	۳	۴۵	۱	۴۰	۱	۴۰	۳	۴۰	۳	۴۰	۵	۴۰	۳	۴۰	۵	۴۰	۳	۴۰	۳	۷
۶	۳۲	۲	۴۲	...	۴۰	۱	۴۰	۳	۴۰	۴	۴۰	۲	۴۰	۱	۴۰	۲	۴۰	۲	۴۰	۱	۶
۵	۳۰	۲	...	...	۴۰	۱	۴۰	۲	۴۰	۳	۴۰	۲	۴۰	۱	۴۰	۳	۴۰	۲	۴۰	۱	۵
۴	۲۹	۱	...	...	۴۰	۱	۴۰	۱	۴۰	۱	۴۰	۳	...	...	۴۰	۲	۴۰	۲	۴۰	۱	۴
۳	۲۶	۱	...	...	۴۰	۱	۴۰	۱	۴۰	۱	۴۰	۲	...	...	۴۰	۱	۴۰	۱	۴۰	۱	۳
۲	۲۱	۱	...	...	...	...	...	...	...	...	۷۹	۱	...	...	۷۰	۱	۷۱	۱	۷۳	۱	۲

१	...	...	...	...	...	...	...	...	...	२४	१	...	...	...	२३	१	...	...	...	...	...	...	...	...	१
.	...	...	...	...	...	...	...	...	...	२१	१	...	...	...	२१	१	...	...	...	...	...	...	...	...	.

TABLE NO. १

Norms of PVQ for Girls of Literary Groups of Intermediate Classes (N=५५१)

Raw Sco_	Ka	Kha		Ga		Gha		Cha		Chha		Ja		Jha		Ta		Tha		Raw Sco_		
res	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	res		
२४	...	...	...	...	...	८१	१०	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	२४		
२३	८१	१०	८४	१०	८४	१०	८१	१०	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	२३		
२२	८४	१०	८४	१०	९९	९	८४	१०	...	...	१७	१०	...	...	...	...	...	८४	१०	८१	१०	२२
२१	८६	१०	९९	९	९०	९	८४	१०	...	...	११	१०	...	...	...	...	...	८१	१०	८४	१०	२१
२०	८१	१०	९३	८	९२	८	८६	१०	...	...	९४	९	...	...	...	...	...	९९	९	८६	१०	२०
१९	८४	९	९०	८	८८	८	८४	१०	८४	१०	९०	९	८१	१०	८१	१०	८४	९	९९	९	१९	
१८	८६	८	८४	८	८५	८	८१	१०	८६	१०	९१	८	८४	१०	८६	१०	८३	८	९६	९	१८	
१७	८१	८	८५	९	८२	९	८४	९	८०	१०	८४	८	८६	१०	८६	१०	८१	८	९३	८	१७	
१६	८४	८	८१	९	८०	९	८०	९	८१	१०	८०	८	८५	१०	८७	१०	८१	८	९०	८	१६	
१५	८०	८	८४	८	८५	८	८१	१०	८२	८	८४	८	८५	१०	८०	१०	८६	८	८१	८	१५	
१४	८२	९	८०	८	८०	८	८१	१०	८०	१०	८१	१	८५	१०	८१	१०	८२	९	८२	९	१४	
१३	८१	८	८३	८	८३	८	८६	१०	८१	१०	८४	१	८१	१०	८१	१०	८१	८	८२	९	१३	
१२	८४	८	८१	८	८१	८	८१	१०	८१	१०	८१	१	८१	१०	८१	१०	८१	८	८१	८	१२	
११	८८	८	८४	८	८४	८	८१	१०	८०	१०	८१	१	८१	१०	८१	१०	८१	८	८१	८	११	
१०	८२	८	८३	८	८३	८	८१	१०	८०	१०	८१	१	८०	१०	८०	१०	८२	८	८३	८	१०	
९	८१	८	८१	१	८२	१	८१	१	८१	१	८१	१	८०	१०	८१	१	८१	१	८०	१	९	
८	८६	८	८०	१	८८	१	८१	१	८१	१	८१	१	८१	१०	८१	१	८१	१	८१	१	८	
७	८३	१	८२	१	८४	१	८४	१	८१	१	८१	१	८०	१०	८०	१	८०	१	८०	१	८	
६	८१	१	८१	१	८३	१	८१	१	८०	१	८०	१	८०	१०	८०	१	८०	१	८०	१	८	
५	८४	१	...	...	११	१	८७	१	८१	१	८१	१	८१	१०	८१	१	८१	१	८१	१	५	
४	८६	१	...	...	...	...	८८	१	८३	१	८३	१	८६	१०	८८	१	८१	१	८५	१	४	
३	८३	१	...	...	...	...	८१	१	८०	१	८०	१	८१	१०	८१	१	८०	१	८१	१	३	

२	२१	१	...	...	...	...	...	...	२९	१	...	...	२८	१	३०	२	२१	१	...	...	२
१	२१	१	...	...	...	...	...	...	२३	१	...	...	२३	१	२४	१	...	...	...	...	१
•	१९	१	...	...	...	...	...	...	२१	१	...	...	१९	१	...	...	...	...	...	...	•

TABLE NO.1.
Norms of PVQ for Science Group (N=६३१)

Raw Sco_	Ka	Kha		Ga		Gha		Cha		Chha		Ja		Jha		Ta		Tha		Raw Sco_
res	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	res
२५			७२	१०	२९	१०														२५
२३	८१	१०	१०	१०	२४	१०					७५	१०					१०	१०	१०	२३
२२	७७	१०	९७	९	७२	१०	८१	१०			७१	१०					७०	१०	७७	२२
२१	७८	१०	९८	८	७७	९	७७	१०			७७	९					७२	१०	७८	२१
२०	७०	१०	९०	८	७३	८	७८	१०			७३	८					७७	१०	७०	२०
१९	६८	९	५७	७	५७	७	५७	७	७३	१०	८१	१०	५७	७	७७	१०	६८	१०	५७	१९
१८	६५	९	५३	९	५५	७	५०	७	५०	१०	६९	१०	५६	७	५५	१०	६५	१०	५८	१८
१७	६३	८	५०	९	५२	९	६८	९	७८	१०	५३	९	७८	१०	७८	१०	६३	८	६१	१७
१६	६०	८	५८	८	५८	८	५८	८	७१	१०	५८	८	७०	१०	७८	१०	६१	८	५८	१६
१५	५८	७	५५	८	५४	८	५३	८	६८	१	५४	८	५४	८	६८	१	५०	८	५६	१५
१४	५८	६	५२	८	५८	८	५९	८	६६	१	५८	८	५८	८	६८	१	५८	८	५८	१४
१३	५२	६	५१	८	५१	८	५१	८	६८	१	५१	८	५१	८	६८	१	५१	८	५१	१३
१२	५१	५	५१	८	५१	८	५१	८	६२	१	५१	८	५१	८	६१	१	५१	८	५१	१२
११	५१	५	२२	२	२१	२	२१	२	५१	६	०९	७	२१	२	०७	७	०७	७	५१	५
१०	५८	८	२०	२	२०	२	२१	८	०८	७	२१	८	०८	७	०८	७	५१	८	५१	१०
११	५१	८	२१	१	२३	२	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
१०	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
११	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
१२	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
१३	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
१४	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
१५	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
१६	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
१७	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
१८	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
१९	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
२०	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
२१	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
२२	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
२३	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
२४	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
२५	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
२६	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
२७	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
२८	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
२९	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१
३०	५१	८	२१	१	२१	१	५१	८	५१	८	२१	१	२१	१	०१	१	०१	१	२१	१

ৰ	ৰৰ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ	ৱ
২	২৫	১	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০
১	২১	১	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০
০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০

TABLE NO.11
Norms of PVQ for boys of Commerce Group of Intermediate Classes (N=৪৮৩)

Raw Sco_	Ka	Kha	Ga	Gha	Cha	Chha	Ja	Jha	Ta	Tha	Raw Sco_
Res	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	Res
২৯	০	০	০	০	০	০	০	০	০	০	২৯
২৩	০	০	১	১	০	০	০	০	০	০	২৩
২২	২৭	১	১	১	০	০	০	০	০	০	২২
২১	২৩	১	১	১	১	১	১	১	১	১	২১
২০	১	০	১	১	১	১	১	১	১	১	২০
১৯	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১৯
১৮	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১৮
১৭	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১৭
১৬	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১৬
১৫	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১৫
১৪	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১৪
১৩	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১৩
১২	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১২
১১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১১
১০	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১০
৯	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	৯
৮	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	৮
৭	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	৭
৬	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	৬
৫	১	১	১	১	১	১	১	১	১	১	৫

TABLE NO. 12
Norms of PVQ for Boys (Total Group) ($N=1153$)

Raw Sco_	Ka	Kha	Ga	Gha	Cha	Chha	Ja	Jha	Ta	Tha	Raw Sco_									
res	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	res
۴۶	۷۹	۱۰	۸۰	۱۰	۷۹	۱۰	۷۹	۱۰	۷۹	۱۰	۷۹	۱۰	۷۹	۱۰	۷۹	۱۰	۷۹	۱۰	۷۹	۱۰
۴۳	۸۷	۱۰	۷۹	۱۰	۸۷	۱۰	۸۷	۱۰	۸۷	۱۰	۸۷	۱۰	۸۷	۱۰	۸۷	۱۰	۸۷	۱۰	۸۷	۱۰
۴۲	۷۸	۱۰	۶۸	۹	۷۰	۱۰	۸۷	۱۰	۷۰	۱۰	۷۰	۱۰	۷۰	۱۰	۷۰	۱۰	۷۰	۱۰	۷۰	۱۰
۴۱	۷۹	۱۰	۶۵	۹	۶۶	۹	۷۹	۱۰	۶۱	۱۰	۶۸	۹	۶۰	۹	۶۰	۹	۶۰	۹	۶۰	۹
۴۰	۷۱	۱۰	۶۲	۸	۶۲	۸	۷۹	۱۰	۷۹	۱۰	۷۰	۹	۷۰	۹	۷۰	۹	۷۰	۹	۷۰	۹
۳۹	۶۸	۹	۵۹	۷	۵۹	۷	۷۹	۱۰	۷۷	۱۰	۷۱	۸	۷۸	۱۰	۷۸	۹	۷۸	۹	۷۸	۹
۳۸	۶۵	۹	۵۵	۷	۵۶	۷	۷۹	۱۰	۷۳	۱۰	۷۳	۱۰	۷۳	۱۰	۷۳	۱۰	۷۳	۱۰	۷۳	۱۰
۳۷	۶۳	۸	۵۲	۶	۵۳	۶	۷۹	۱۰	۷۳	۱۰	۷۱	۹	۷۵	۱۰	۷۱	۹	۷۱	۸	۷۱	۸
۳۶	۶۰	۸	۴۹	۵	۵۰	۶	۷۹	۹	۶۹	۹	۶۹	۹	۶۲	۶	۶۰	۱۰	۶۰	۹	۶۰	۹
۳۵	۵۸	۷	۴۹	۵	۴۹	۵	۷۹	۵	۶۷	۸	۶۷	۸	۶۷	۸	۶۷	۹	۶۷	۹	۶۷	۹
۳۴	۵۵	۷	۴۳	۴	۴۵	۵	۷۹	۵	۶۱	۸	۶۰	۹	۶۰	۵	۶۰	۹	۶۰	۹	۶۰	۹
۳۳	۵۲	۶	۴۲	۴	۴۲	۴	۷۹	۵	۵۸	۷	۵۸	۷	۵۸	۷	۵۸	۶	۵۸	۶	۵۸	۶
۳۲	۴۹	۵	۳۸	۳	۴۱	۴	۷۹	۵	۵۵	۷	۵۰	۸	۵۲	۴	۵۰	۷	۵۰	۷	۵۰	۷
۳۱	۴۶	۵	۳۸	۲	۴۲	۳	۷۹	۵	۵۲	۶	۵۸	۷	۵۹	۳	۵۶	۶	۵۸	۷	۵۰	۵
۳۰	۴۴	۴	۳۲	۲	۴۶	۳	۷۹	۴	۵۰	۵	۵۰	۵	۵۰	۳	۵۰	۶	۵۰	۶	۴۶	۴
۲۹	۴۱	۴	۳۰	۲	۴۱	۴	۷۹	۴	۴۵	۵	۴۵	۵	۴۵	۴	۴۵	۶	۴۵	۶	۴۱	۴
۲۸	۳۹	۳	۲۷	۱	۳۱	۲	۷۹	۴	۴۴	۴	۴۰	۶	۴۱	۲	۴۰	۵	۴۰	۵	۴۱	۳
۲۷	۳۶	۳	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۳	۳۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۲۶	۳۴	۳	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۲۵	۳۲	۲	۲۲	۱	۳۶	۲	۷۹	۴	۳۵	۵	۳۵	۵	۳۵	۴	۳۵	۶	۳۵	۶	۳۵	۴
۲۴	۳۰	۲	۲۰	۲	۳۷	۲	۷۹	۴	۳۵	۵	۳۵	۵	۳۵	۴	۳۵	۶	۳۵	۶	۳۵	۴
۲۳	۲۹	۲	۲۷	۱	۳۱	۲	۷۹	۴	۳۵	۴	۳۵	۴	۳۵	۲	۳۵	۴	۳۵	۴	۳۵	۲
۲۲	۲۷	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۲۱	۲۵	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۲۰	۲۴	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۱۹	۲۲	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۱۸	۲۱	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۱۷	۲۰	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۱۶	۱۹	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۱۵	۱۸	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۱۴	۱۷	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۱۳	۱۶	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۱۲	۱۵	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۱۱	۱۴	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۱۰	۱۳	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۹	۱۲	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۸	۱۱	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۷	۱۰	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲
۶	۹	۲	۲۷	۱	۳۸	۱	۷۸	۲	۳۵	۲	۷۸	۲	۷۸	۱	۷۸	۲	۷۸	۲	۷۸	۲

०	२१	२	१९	१	२३	१	३०	२	४१	४	२२	१	३८	३	४०	४	४८	२	२६	१	०
५	२८	१	...	...	२०	१	२६	१	३७	३	१८	१	३८	२	३६	३	२२	२	२२	१	५
३	२६	१	...	...	१९	१	२१	१	३५	३	...	...	३०	२	३३	२	२८	१	२०	१	३
२	२४	१	...	...	१८	१	...	...	३१	२	...	...	२६	१	२९	१	४८	१	१८	१	२
१	२०	१	...	...	...	...	...	...	३८	१	...	...	२१	१	२०	१	१९	१	...	...	१
•	...	...	...	...	...	...	...	...	३३	१	...	...	१६	१	१९	१	...	...	...	...	•

TABLE NO. १३
Norms of PVQ for Girls (Total Group) (N=५८८)

Raw Sco_	Ka	Kha		Ga		Gha		Cha		Chha		Ja		Jha		Ta		Tha		Raw Sco_		
res	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	S	T	res		
२४	...	...	...	...	८१	१०	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	२४	
२३	८१	१०	८९	१०	४८	१०	८१	१०	...	...	...	...	...	...	...	...	८८	१०	...	...	२३	
२२	८८	१०	८२	१०	९९	९	८८	१०	...	...	८६	१०	...	...	...	...	...	८८	१०	८१	१०	२२
२१	८८	१०	९९	९	९०	९	८८	१०	...	...	८१	१०	...	...	...	...	८१	१०	८८	१०	२१	
२०	८१	१०	९२	८	९२	८	८९	१०	...	...	९८	९	८१	१०	...	...	९९	९	८८	१०	२०	
१९	८७	९	८०	८	८८	८	८८	१०	४८	१०	४८	८	८७	१०	८१	१०	९६	९	८०	१०	१९	
१८	८८	८	८८	८	८८	८	८८	१०	४८	१०	४८	८	८७	१०	८१	१०	८८	८	८८	१०	१८	
१७	८१	८	८३	९	८२	९	८८	१०	४८	१०	४८	८	८७	१०	८१	१०	८१	८	८३	१०	१७	
१६	८८	८	८१	९	८०	९	८८	१०	४८	१०	४८	८	८७	१०	८१	१०	८१	८	८१	१०	१६	
१५	८८	८	८४	८	८४	८	८८	१०	४८	१०	४८	८	८७	१०	८१	१०	८८	८	८८	१०	१५	
१४	८२	९	८५	८	८५	८	८९	१०	४९	१०	४९	८	८८	१०	८१	१०	८८	९	८५	१०	१४	
१३	८१	८	८२	८	८३	८	८८	१०	४८	१०	४८	८	८८	१०	८१	१०	८१	८	८१	१०	१३	
१२	८८	८	८१	८	८०	८	८९	१०	४९	१०	४९	८	८८	१०	८१	१०	८१	८	८१	१०	१२	
११	८८	८	८८	८	८८	८	८९	१०	४८	१०	४८	८	८८	१०	८१	१०	८१	८	८८	१०	११	
१०	८८	८	८२	८	८२	८	८८	१०	४८	१०	४८	८	८८	१०	८१	१०	८८	८	८८	१०	१०	
९	८९	८	८९	१	८१	२	८८	८	४१	१	४१	८	८८	१०	८१	१०	८८	८	८१	१०	९	
८	८८	८	८८	१	८१	१	८९	१०	४८	१०	४८	८	८८	१०	८१	१०	८१	१०	८८	१०	८	
७	८८	८	८२	१	८०	१	८८	१०	४८	१०	४८	८	८८	१०	८१	१०	८८	८	८८	१०	८	

TABLE NO. 14
Norms of PVQ for Students (Boys and Girls) (N=1775)

Y	25	2	2F	I	2V	I	2V	2	FF	5	2A	I	FO	5	FV	5	2A	2	2F	2	V
6	23	2	21	I	20	I	24	2	FF	4	26	I	FF	4	FF	4	25	2	20	2	6
5	20	2	18	I	22	I	20	2	F0	4	22	I	2A	2	F0	4	2F	2	26	1	5
F	28	1			19	I	26	1	FV	2	20	I	FO	2	FV	2	21	2	23	1	F
2	26	I			1W	I	21	I	FF	2	18	I	21	2	23	2	2A	I	20	1	2
2	23	I			18	I			F0	2		I	29	I	29	I	23	I	16	1	2
I	21	I							FF	I			22	I	20	I	1V	I			I
.	16	I							22	I			1V	I	1V	I					.

پرسشنامه ارزش‌های شخصی

لطفاً مشخصات زیر تکمیل کنید:

جنسیت	تاریخ تولد	نام و نام خانوادگی
شغل	وضعیت تأهل	مدرک تحصیلی
تاریخ اجرا	شهر / روستا	در آمد ماهانه

جدول نمره گذاری

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	صفحه
										۴
										۵
										۶
										۷
										۸
										جمع کل

این سوالها به منظور دانستن این مطلب تدوین شده است که تحت شرایط خاص ، «شما چه کاری دوست دارید انجام دهید؟» برای هر سؤال سه پاسخ داده شده است. لطفاً این پاسخها را مطابق میل خود به صورتی که در زیر گفته شده است ، مرتب کنید :

در هر سؤال

- ۱- الف- لطفاً هر پاسخ را که بیشتر ترجیح می دهید ، علامت ✓ بگذارید.
- ب- لطفاً هر پاسخی را که کمتر ترجیح می دهید، علامت ضربدر (X) بگذارید.
- ج- در برابر سومین پاسخ هیچ علامتی نگذارید.
- د- شما باید تنها یک علامت تأیید و یک علامت ضربدر برای هر سؤال بگذارید.

مثال:

لطفاً به دقت بخوانید : محل پاسخ

سؤال) به عقیده شما بهترین استفاده از ثروت در صورت دسترسی چیست ؟

الف) به کارگیری آن به عنوان سرمایه برای کسب ثروت بیشتر الف()

(✓) ب) بخشیدن به بیچارگان یا زیردستان ب)

(✗) ج) مصرف کالاهای تجملی و رفاه مادی زندگی ج)

در این مثال پاسخ دهنده ، پاسخ (ب) را بیش از همه ترجیح داده است. بنابراین علامت تأیید

در مقابل (ب) گذاشته است همچنین پاسخ (ج) را کمتر از همه ترجیح داده ، پس علامت

ضربدر در مقابل (ج) قرار داده است. در برابر پاسخ (الف) هم هیچ اظهار نظری نکرده است

ممکن است پاسخ های شما متفاوت از این باشد.

۲- تحت هر شرایطی ، ممکن است پاسخ های بسیار دیگری غیر از پاسخهای ارائه شده ، وجود

داشته باشد که شما کمتر یا بیشتر ترجیح دهید . ولی تنها باید فقط در مورد جوابهای داده

شده اظهار نظر کنید .

۳- این آزمون ، آزمونی برای سنجش دانش شما نیست . بنابراین همه پاسخها صحیح تلقی می

شوند.

۴- پاسخهای شما کاملاً محروم از نگهداری می شوند ، پس همه سوالها را پاسخ دهید.

۵- سوالها بر مبنای شرایط اجتماعی است بنابراین شاید فکر کنید پاسخی را که اجتماع خوب می

داند ، شما نیز باید بیشتر ترجیح دهید . ولی این درست نیست ، زیرا تحت چنین شرایطی

، شما نمی توانید دیدگاه های خود را به درستی بیان کنید. بدون توجه به این واقعیت که آیا

جامعه آن را می پسندد یا خیر ، بدون ترس و واهمه عقیده خود را بیان کنید .

۶- همه سوالها باید پاسخ داده شوند و هیچ سوالی بدون جواب نماند.

۷- محدودیت زمانی ندارد ، اما همان جوابی که در اولین برخورد به نظر شما مناسب رسید باید

علامت بزنید.

سؤالها	بیشتر (✓) کمتر (✗) م
۱- زمانی که بخواهید برای خواهر / دخترتان همسری را انتخاب کنید، چه چیزی را ترجیح می دهید؟	I ☐ (I) خانواده همسر E ☐ (E) توانایی او را برای کسب دارایی بیشتر J ☐ (J) خوش اخلاقی همسر
۲- چه شغلی را دوست دارد؟ شغلی که در آن...	H ☐ (H) ببروی عده ای کنترل داشته باشد G ☐ (G) آسایش و آرامش فیزیکی داشته باشد E ☐ (E) فرصتی برای کسب پول فراوان باشد
۳- اگر ترس از تنبیه وجود نداشت ، تحت چه شرایطی دروغ می گفندی؟	B ☐ (B) برای سعادت دوستان I ☐ (I) برای وجهه خانوادگی خودتان H ☐ (H) برای وجهه جایگاه خودتان
۴- دوست دارید کجا کار یا تجارت کنید؟	E ☐ (E) جایی که در آمد آن بیش از جاهای دیگر باشد J ☐ (J) جایی که شرایط آب و هوایی آن را برای سلامتی شما مناسب باشد C ☐ (C) جایی که با همه به تساوی رفتاری شود
۵- به نظر شما چگونه می توان وجود خدا را درک کرد؟	F ☐ (F) از طریق دانش A ☐ (A) از طریق پارسایی B ☐ (B) از طریق خدمات اجتماعی
۶- دوست دارید تعطیلات خود را چگونه بگذرانید؟	D ☐ (D) با آرایش گلهای باغتان یا کامل کردن یک متن ادبی B ☐ (B) انجام کارهایی برای رفاه اجتماعی G ☐ (G) رفتن به سینما ، سیرک و یا کلوهای نمایشی
۷- برای یک زندگی شاد ، چه چیزی را ترجیح می دهید؟	J ☐ (J) سلامتی کامل F ☐ (F) آگاهی کامل از طبیعت بشر D ☐ (D) علاقه داشتن به هنرهای زیبا
۸- چه نوع عملی در نظر شما زشت است؟	G ☐ (G) رد پیشنهاد رفتن به سینما از طرف دوستی از جنس مخالف C ☐ (C) سر پیچی از تصمیم اتخاذ شده اگر بر علیه شما باشد A ☐ (A) دروغ گفتن برای پول در آوردن

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J

سوالها	بیشتر (✓) کمتر (✗)
G ☐ در صورتی که غذا خوشمزه باشد. B ☐ در صورتی که دوستان باشد. H ☐ در صورتی که مافوق شما باشد.	۹-در چه شرایطی می توانید در محل اقامت فردی از طبقه پائین غذا میل کنید؟
A ☐ (تئیه خدایی) H ☐ (تئیه قانونی) B ☐ (رسایی)	۱۰-در صورت کسب درآمد از راه لامناصب با تماسهای نادرست از چه می ترسید؟ از...
C ☐ همه مردم را صرف نظر از مذهب و طبقه یکسان نگاه کند. E ☐ توده ها را برای تهیه معاش کار سازد A ☐ مردم را بر رفشار معیارهای مذهبی قادر می سازد	۱۱-به نظر شما آموزش و پرورش چگونه باید ارائه شود؟ به صورتی که:
E ☐ (توانای خود را به منظور کسب درآمد بیشتر افزایش می دهد.) H ☐ (در مقام و منصب بالاتر اشتغال داشته باشد) F ☐ (توانای خود را برای فهم حقایق جدید متوجه سازد)	۱۲-به نظر شما چه وقت فرد با سمعی و کوشش طاقت فسل موفق می شود؟ وقتی که
G ☐ (هنری که لذت بخش باشد) D ☐ (هنری که ایده های زیبایی شناختی بیافریند) F ☐ (هنری که واقعیت را ثابت کند)	۱۳-کدام یک از هنرهای زیبا را بهترین می دانید؟
A ☐ (از دست دادن ایمان نسبت به خدا) D ☐ (از دست دادن علاقه نسبت به هنر) F ☐ (کم توجهی نسبت به وجهه خانوادگی)	۱۴-این روزها چه کمبودی را در مردم نمی پسندید؟
F ☐ (دانش پژوهانی که باکشف حقایق جدید، باعث پیشرفت علم می شوند) J ☐ (گروه خدمات پژوهشی که مراقب بهداشت هستند) E ☐ (صنعتگرانی که در پیشرفت اقتصادی کشور سهیم هستند)	۱۵-کدام طبقه از مردم را دوست دارید؟
C ☐ (اجازه می دهید ازدواج کنند، زیرا همه طبقات در نظر شما یکسان هستند) I ☐ (اجازه نمی دهید ازدواج کنند، زیرا این کار وجهه خانوادگی شما را پایین می آورد) G ☐ (اجازه می دهید ازدواج کنند زیرا از دیدگاه شما، شاد کامی در عشق، مهمتر از وجهه خانوادگی است)	۱۶-اگر برادر / پسر شما بخواهد با دختری از طبقه پائینتر جامعه ازدواج کند، چه خواهد کرد؟

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J

سؤالها	بیشتر (✓) کمتر (✗)
۱۷- میل دارید با چه کسانی دوستی کنید؟ کسی که :	☐ I متعلق به طبقه شما باشد ☐ A به مذهب خویش، اعتقادی محکم داشته باشد ☐ D به هنر یا ادبیات علاقمند باشد
۱۸- چرا هنرها مهاتما گاندی را دوست دارند؟ زیرا....	☐ H باظارت و کنترل سازمان مجلس کار کرد ☐ A به خدا ایمانی محکم داشت ☐ C برای تأمین حقوق مساوی برهمنگان تلاش کرد
۱۹- برای موقوفیت در حرفه یا شغل خویش، چه چیزی را مهم می دانید؟	☐ H توانایی کنترل کارکنان زیر دست را داشتن ☐ F دانش اصول اساسی کار کردن را داشتن ☐ J بی تعلوت ماندن نسبت به طبقه، کیش، فقر/ثروت یا مذهب
۲۰- کدام یک از اشتباهات خودتان پیش از همه آزارتان خواهد داد؟ این که : ...	☐ E ثروت هنگفتی هدر رود ☐ A قوانین مذهبی شکسته شود ☐ J منجر به از بین رفتن سلامتی شود
۲۱- زمانی که کار خود را به مطالعه هنر اختصاص داده اید، چه وقت آن را مفید دانسته اید؟ وقتی که ...	☐ D هنرمند به خود ارضایی می رسد ☐ B دیگران لذت می برند ☐ E وسیله ای برای معاش ساخته می شود
۲۲- برای ازدواج خود چه موردی را دوست دارد در نظر بگیرد؟	☐ E موقعیت مالی خویشاوند جدید ☐ J انتخاب خودش ☐ I انتخاب اعضای خانواده
۲۳- چه غذایی را دوست دارید؟	☐ B غذایی که با محبت عرضه شود ☐ G غذایی که لذیذ باشد. ☐ F غذایی که مغذی باشد
۲۴- کاری را که با دوستی آغاز کردید؟ تحت چه شرایطی ممکن است که بخواهد آن کار را ادامه ندهید؟	☐ I زمانیکه بترسید بر وجهه خانوادگی شما تأثیر می گذارد ☐ J زمانی که بترسید سلامت شمارا به خطر می اندازد ☐ F وقتی که بدانید قطعاً آن کاربد است

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J

سؤالها	بیشتر (✓) کمتر (✗)
۲۵- دوست دارید در کدام قسمت از شهر سکونت داشته باشید؟ جایی که :	(D) پاکیزگی باشد. (I) همسایه ها در وضعیت یکسان با خانواده شما باشند I ☐ (H) بتوانید اقتدار خود را اعمال کنید?
۲۶- چه کسی را یک مجری خوب می دانید؟	(B) کسی که مهریان و دلسوز باشد (H) کسی که به شدت مراقب نظم و انضباط باشد (F) کسی که دانش قوانین اجرایی را دارا باشد
۲۷- اگر به شدت محتاج شغلی برای کسب درآمد باشید چه شغلی را با اکراه قبول می کنید؟	(J) شغلی را که ترس از بین رفتن سلامتی باشد (H) شغلی را که مجبور باشید تحت نظارت دیگران کار کنید (I) شغلی را که به وجهه خانوادگی شما را پایین بیاورد
۲۸- سه نفر در بخت آزمایی برنده شدند و هر کدام یک میلیون تومان جایزه بردنده، به عقیده شما کدامیک پول خود را خوب مصرف کردند؟	(G) خرید لوازم برای راحتی واستفاده شخصی (E) استفاده به عنوان سرمایه برای کسب درآمد بیشتر (B) استفاده جهت پیشرفت جامعه خویش
۲۹- شما حالتهای گوناگونی را در سه فرد پیدا می کنید . به کدام یک توجه می کنید .	(A) زندگی ساده ای دارد و دارای تفکرات مذهبی است (C) بدون توجه به فقیر و غنی ، به همه احترام می گذارد. (B) در کمک کردن به افراد نیازمند . بندرت مراقب خوشبختی و بدینه خود است B ☐
۳۰- به عقیده شما هدف از شعر چیست؟	(F) به تصویر کشیدن واقعیت جامعه (D) به تصویر کشیدن زیبایی (G) ایجاد سرگرمی
۳۱- ترجیح می دهید «در ساعات مفید صبح» چه کاری انجام دهید؟	(J) پیاده روی و تمرینات بدنی برای مراقبت از سلامتی (F) مطالعه به منظور افزایش آگاهی (A) عبادت یا رابطه داشتن با خدا
۳۲- چرا به نظر شما، بهترین چیز ، سلامتی کامل است؟ به این دلیل که	(G) می توان از لذای دنیوی بهره مند شد. (J) می توان کاملاً پیشرفت کرده و از تواناییهای خود به طور کامل بهره مند شد. (C) می توان بدون ترس ، به همه یکسان توجه نمود

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J

سوالها	بیشتر (✓) کمتر (✗)
۳۳-اگر لازم دیدیت کسی را کمک کنید ، دوست دارید چه کسی باشد. (I) کسی که دارای شرایط اصلی لازم باشد و به خانواده ای خوب تعلق داشته باشد. ☐ I (C) کسی که دارای بالاترین شرایط لازم باشد ☐ C (B) کسی که صلاحیت لازم را داشته باشد و همچنین فرد بسیاری نیازمندی باشد ☐ B	
۳۴-در آستانه یک مناسبت شاد (مانند روز تولد) چه هدیه ای دوست دارید؟ (D) وسیله ای آخرین مدل برای دکوراسیون اتفاق پذیرایی ☐ E (E) انگشت طلا (J) هر نوع وسیله ای برای بازیهای بدنسازی مانند بدنهای توپ ☐ J	
۳۵-به عقیده شما در موقعیت کنونی ، چه کسی برای رفاه کشور مهمتر است؟ (A) رهبر مذهبی راستین ☐ A (G) دانشمند خوب ☐ G (E) صنعتگر سخت کوش ☐ E	
۳۶-اگر قرار باشد برای مدتی با کسی دیگر در اتفاقی خارج از محیط خانه خود باشید ، ترجیح می دهید با چه کسی باشید؟ (I) کسی که از نظر وجهه خانوادگی برابر ما باشد ☐ I (C) کسی که بین طبقه ، رنگ ، مذهب و زبان تفاوتی قائل نباشد ☐ C (D) کسی که به موسیقی ، هنرهای زیبا و شعر علاقمند باشد ☐ D	
۳۷-زمانی که درحال انجام کاری هستید ، چه چیزی را مهم در نظر می گیرید ؟ این مسئله که : (B) زحمتی ایجاد نکند ☐ B (I) وجهه خانوادگی را پایین نیاورد ☐ I (J) سلامتی شما را آسیب نرساند ☐ J	
۳۸-برای کدام یک از خانواده های زیر احترام قائل هستید ؟ (F) خانواده ای که در آن محققان و دانشمندان زیادی متولد شده اند ☐ F (C) خانواده ای که اعضای آن از جهت صفات مردمیشان (از قبل جوانمردی مذهبی و بعض نگذاشتن) خوشنام باشند. ☐ C (H) خانواده ای که صاحب منصب ای (چون رئیس ادارات و رئیس پلیس) در آن زاده شده اند ☐ H	
۳۹-به نظر شما حقیقت چیست ؟ آن است که این باور را ایجاد کند که : (C) تایید بین افراد هیچگونه تعیضی بر اساس طبقه ، مذهب ، زبان و غیره باشد ☐ C (D) خداوند در همه زیباییها حضور دارد. بنابراین برای درک زیبایی مطلوب (هنر) تمرین کنید. ☐ D (A) خداوند برهمه چیز دانا و توانا و در همه جا حاضر است. بنابراین باید ترس دینی داشته باشیم. ☐ A	
۴۰-به کدامیک از این گفته ها اعتقاد دارید ؟ (H) حکومت در یک مکان کوچک بهتر از خدمت در مکانی بزرگ است ☐ H (G) کسی که تواند تمایلات شخصیتی خود را در دنیا جامه عمل پوشاند ، مرده است اگر چه زنده باشد. ☐ G (D) انسانی که از عشق به ادبیات ، موسیقی و هنر اجتناب کند ، همچون یک حیوان است ☐ D	

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J